

AGROinform va continua să activeze în serviciul producătorilor agricoli

Producătorii agricoli, membri ai Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform au făcut bilanțul anului 2012, în cadrul Adunării Generale a Federației care a avut loc la 15 martie, curent. "În anul 2012 AGROinform a lansat un șir de inițiative prin care a apărut interesele producătorilor agricoli privind: instituirea impozitului unic în agricultură; majorarea fondului de subvenționare; accizele la combustibil pentru agricultură; prețul la produsele petroliere, impozitul pe venit, Taxa pe Valoare Adăugată la producția agricolă. Pentru soluționarea acestor pro-

bleme au fost stabilite parteneriate cu Uniunea Producătorilor Agricoli UniAgroProtect, Federația Națională a Fermierilor și alte asociații de producători agricoli. În comun, organizațiile de fermieri au organizat întruniri, atât cu organele de decizie, cât și cu presa, dar și proteste", a menționat Iurie Hurmuzachi, Vicedirector al Federației.

Deși anul 2012 a fost unul dificil pentru producătorii agricoli din Republica Moldova, membrii AGROinform au reușit să acceseze subvenții în valoare de 80 mil. lei. Consultanții Federației au acordat asistență la elaborarea a

1277 de pachete pentru obținerea subvențiilor.

În cadrul întrunirii, membrii AGROinform au relatat despre un șir de probleme cu care se confruntă agricultorii în prezent. "Vitalie Diaconu, fermier din raionul Ungheni a remarcat că sectorul agricol este într-o stare deplorabilă. "Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2013 este insuficient și nu poate acoperi nici pe departe toate solicitările. Sectorul vităritului necesită urgent revendicare prin investiții și susținere din partea statului", consideră fermierul.

Continuare în pag. 3

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

Tot mai puțini moldoveni aleg să lucreze pământul

5

Muncă decentă pentru tinerii de la sate

6

Plantează căpșuni și culege profit!

12-13

FAO vrea să reducă risipa de alimente

14

CERERI ȘI OFERTE –
perioada 1 - 19 martie 2013

15

În februarie au crescut prețurile la slanina, lapte și legume

Indicele prețurilor de consum în februarie 2013 față de ianuarie 2013 a constituit 0,2%, iar față de februarie 2012 – 4,3%.

În luna februarie au crescut prețurile la unele produse alimentare: slănină neprelucrată – cu 3,8%, struguri proaspeți – cu 2,6%, legume proaspete – cu 1,3% (inclusiv: castraveți – cu 5,7%, roșii proaspete – cu 1,9%, ceapă uscată – cu 1,3%, varză proaspătă – cu 1,2%), lapte și produse

lactate – cu 1,0% (inclusiv smântină – cu 1,8%, lapte integral – cu 1,3%, brânză de vaci – cu 1,1%), zahăr tos, făină de grâu, pâine din făină de secară și cartofi – cu câte 1,3%, pâine din făină de grâu – cu 0,5%.

La mărfurile nealimentare au fost marcate majorări de prețuri la: combustibili – cu 1,4% (inclusiv gaz ambalat în butelii – cu 3,6%, carburanți – cu 1,7%), mobilă – cu 0,7%, pantofi pentru bărbați și dame,

materiale de construcție și detergenți – cu câte 0,5% și țigări – cu 1,4%.

Totodată, este de menționat, că în perioada de raport au scăzut prețurile la: ouă de găină – cu 16,3%, fructe proaspete, carne de porc, carne de bovine, ulei vegetal, îmbrăcăminte din blănuri pentru bărbați, paltoane și pardesiuri, scurte de iarnă, cizme de iarnă pentru bărbați, femei și copii și serviciile transportului feroviar internațional.

Produse de post mai scumpe

Odată cu începerea postului Sfințelor Paști, vânzătorii propun o ofertă variată de alimente pentru cei care postesc. Unii cumpărători susțin că prețurile produselor sunt exagerate și că sunt nevoiți să cheltuiască mai mulți bani.

Pentru comparație, echipa noastră a filmat ce produse găsim la piață în fiecare zi și ce ofertă propun comercianții în perioada postului.

Vânzătorii spun că față de anul trecut prețurile la produsele de post au crescut, de aceea unii nu-și permit să postească.

În pofida prețurilor mari, cumpărătorii spun că vor respecta postul.

În perioada postului aveți nevoie de un aport complet de elemente nutritive, astfel, din regim nu trebuie să lipsească soia, fulgii de ovaz, orezul, fasolele, ciupercile, verdețurile, legumele, fructele, nucile și semințe. Toate aceste produse alimentare pot înlocui proteinele din alimentele nepermise în post.

Necesarul zilnic de calorii și nutrienți diferă în funcție de sex, vârstă, înălțime, greutate corporală și nivelul de activitate depusă. Un kg de carne de pui conține aproximativ 210 g de proteine. Această

cantitate poate fi obținută din patru kg de ciuperci. Un kg de brânză de vaci conține 180 g de proteine, echivalentul a 750 grame de fasole. Zece ouă conțin 140 g de proteine, echivalentul a 700 grame de nuci. Astfel, pentru cantitatea de proteine necesară din alimentele de post veți plăti cu aproximativ 100 de lei mai mult. Necesarul zilnic de proteine este egal cu 1 gram per kilogram masă corp.

Federația Agricultorilor AGROinform prezintă prețurile săptămânale angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Informația despre prețurile săptămânale o puteți accesa pe www.agravista.md 21.03.2013

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu	minim	maxim	mediu
LEGUME															
Ardei dulce	40,00	45,00	45,00	40,00	45,00	40,00	35,00	45,00	43,00	-	-	-	40,00	40,00	40,00
Cartofi	3,50	6,00	5,00	1,60	5,50	3,80	2,50	5,50	4,00	2,00	3,80	3,50	3,80	4,70	4,50
Castraveți	30,00	35,00	35,00	26,00	27,00	26,00	27,00	32,00	30,00	-	-	-	28,00	28,00	28,00
Ceapă galbenă	3,00	5,00	4,50	3,00	5,00	3,50	3,00	5,00	3,50	3,50	4,00	3,70	4,00	4,00	4,00
Ceapă verde (cozi)	-	-	-	-	-	-	40,00	45,00	40,00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Champignon	35,00	40,00	38,00	32,00	32,00	32,00	35,00	38,00	38,00	-	-	-	30,00	35,00	30,00
Dovlecei	-	-	-	25,00	25,00	25,00	26,00	28,00	28,00	-	-	-	-	-	-
Morcov	7,00	7,00	7,00	4,50	7,00	6,00	4,00	6,00	5,00	4,00	5,00	4,80	5,00	5,00	5,00
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	45,00	60,00	50,00	-	-	-	45,00	50,00	45,00
Praz	-	-	-	-	-	-	16,00	18,00	18,00	-	-	-	-	-	-
Ridiche neagră	5,00	6,00	5,00	1,50	3,00	1,50	4,00	4,00	4,00	2,50	2,50	2,50	4,00	4,00	4,00
Roșii de seră	30,00	35,00	35,00	23,00	27,00	25,00	25,00	35,00	30,00	-	-	-	25,00	25,00	25,00
Sfeclă de masă	5,00	6,00	5,00	3,00	5,00	4,00	4,00	5,00	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00	5,00	4,00
Usturoi	30,00	35,00	35,00	27,00	35,00	27,00	25,00	30,00	28,00	-	-	-	30,00	30,00	30,00
Varză	3,00	5,00	4,00	1,20	2,00	1,50	2,00	3,00	2,50	1,80	2,00	1,90	2,00	2,50	2,00
Varză broccoli	-	-	-	-	-	-	45,00	45,00	45,00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	35,00	35,00	35,00	-	-	-	20,00	25,00	25,00	-	-	-	-	-	-
Varză de pechin	10,00	15,00	15,00	9,00	9,00	9,00	8,00	10,00	9,00	-	-	-	-	-	-
Varză roșie	-	-	-	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	-	-	-	-	-	-
Vinete	-	-	-	35,00	35,00	35,00	30,00	35,00	30,00	-	-	-	-	-	-
FRUCTE															
Banane	-	-	-	-	-	-	18,00	18,00	18,00	-	-	-	17,00	17,00	17,00
Căpșune	-	-	-	-	-	-	65,00	75,00	75,00	-	-	-	-	-	-
Grepfrut	-	-	-	24,00	24,00	24,00	19,00	19,00	19,00	-	-	-	-	-	-
Lămâi	-	-	-	22,00	23,00	23,00	20,00	22,00	20,00	-	-	-	20,00	20,00	20,00
Mandarine	-	-	-	22,00	25,00	25,00	18,00	23,00	19,00	-	-	-	17,00	17,00	17,00
Mere	1,50	5,00	2,50	2,50	7,00	4,50	3,00	6,00	4,00	1,50	4,00	2,50	4,00	5,00	4,00
Mere Golden	3,00	4,00	3,50	4,00	8,00	6,00	3,50	6,00	6,00	2,50	3,50	3,00	7,00	8,00	7,00
Mere Idared	1,50	3,00	2,00	4,00	6,00	5,00	3,00	5,00	5,00	1,50	2,50	2,00	5,00	5,00	5,00
Mere Richard	4,00	5,00	4,50	4,00	5,50	5,00	-	-	-	-	-	-	7,00	8,00	7,00
Miez de nucă	80,00	90,00	83,00	-	-	-	-	-	-	80,00	90,00	83,00	45,00	50,00	45,00
Pere	-	-	-	-	-	-	47,00	47,00	47,00	-	-	-	-	-	-
Portocale	-	-	-	13,00	14,00	14,00	15,00	17,00	16,00	-	-	-	17,00	17,00	17,00
Prune uscate	-	-	-	21,00	27,00	23,00	23,00	30,00	30,00	-	-	-	-	-	-
Struguri albi de masă	-	-	-	14,00	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	-	-	-	13,00	13,00	13,00
Struguri de masă Moldova	-	-	-	22,00	24,00	24,00	18,00	27,00	20,00	-	-	-	-	-	-
Struguri Kișmiș	-	-	-	24,00	24,00	24,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Struguri roșii de masă	-	-	-	-	-	-	45,00	55,00	55,00	-	-	-	-	-	-

EDITORIAL

Liliana BEREGOI

Despre promisiuni

Câte promisiuni faceți într-o viață? Pe câte din ele le-ați dus la bun sfârșit? Poate că niciuna, poate că una, două, într-o viață de om. Cert este că oricâte ar fi te urmăresc până la Capătul Drumului. Din toate amintirile, poveștile, din tot ceea ce vezi, auzi, simți, nimic nu se întipărește în pâcla de amintiri mai tare decât promisiunile care nu sunt duse până la capăt. Începi un sfert ieri, azi mai faci un sfert, mâine promiți că termini și, la final, privești în urma și plângi la gândul că n-ai reușit să finisezi ceva anume, că totuși ar mai fi puțin de lucru ca să îți închei misiunea pe pământ.

Nu te marchează atât de mult promisiunile celorlalți care nici măcar nu au fost începute vreodată. Nu. Acelea sunt uitate, date la spate. Mîntea ta procesează doar fărâma din marea ta misiune în acest univers: promisiunea pe care ți-ai în crustat-o în suflet, adânc, foarte adânc.

Așa simt, zilele astea, ca n-am început ce-ar fi trebuit să termin deja de ceva vreme. Mi-e greu când știu ca oamenii, cărora le-am promis, gîndesc ca nu sunt consecventă, nu sunt serioasă. Așa cred, așa gîndesc. Aș vrea ca promisiunile să devină pentru toți o normă. Deși demult nu mai cred în promisiuni...

AGROinform va continua să activeze în serviciul producătorilor agricoli

Prezent la eveniment, viceministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ștefan Chitoroagă, le-a sugerat, însă, fermierilor să-și gestioneze mai bine afacerile și să nu mizeze doar pe ajutorul statului.

„Când pleci în teritoriu și

re a subvențiilor nu este echitabil. Subvențiile sunt orientate la întreprinderi concrete și anume la întreprinderile mari. O altă problemă tine de imposibilitatea achitării consumului de energie electrică în numerar, deoarece des conturile agenților eco-

tațile din agricultură. ”Avem puține programe TV specializate pe domeniul agricol. Emisiunea Baștina este importantă pentru noi, dar deseori nu reușește să reflecte toate problemele cu care ne confruntăm. Agricultorii au nevoie de școlarizare prin emisiuni de calitate.

Subvențiile pentru dezvoltarea sectorului zootehnic nu sunt valorificate. Acesta se datorează faptului că investițiile necesare sunt foarte mari și puțini fermieri sunt capabili să le efectueze. Politica statului privitor la subvenționarea sectorului zootehnic trebuie revizuită în așa mod încât să fie atractiv pentru producători de a investi în acest sector”, consideră Vitalie Fărîmă.

În cadrul Adunării Gene-

Noua componentă a Consiliului de Administrare al Federației numără 11 persoane alese pe un termen de doi ani:

1. Ivanov Alexei – antreprenor, Orhei
2. Fărîmă Vitalie – antreprenor, Nisporeni
3. Andronachi Maria – fermier, Edineț
4. Popa Gheorghe – fermier, Cantemir
5. Cekan Valerian – primar, Rîșcani
6. Cazacu Victor – antreprenor, Cahul
7. Plăcintă Anatol – antreprenor, Ungheni
8. Grajdeanu Eugenia – antreprenor, Glodeni
9. Danu Valentin – fermier, Hîncești
10. Serjantu Silvia – fermier, Drochia
11. Besarab Ion – antreprenor, Fălești

discuți cu fermierii, pe ei nu-i interesează nimic, dar dă-le bani. Și cât mai mulți să le dai, să nu investească dumnealor, dar deodată să fie partea statului. Agricultură este ramura strategică în economia Moldovei și necesită atenție sporită prin elaborarea unui program cu acțiuni concrete de redresare a acesteia. În prezent se lucrează la elaborarea strategiei de dezvoltare a agriculturii și sectorului rural pentru perioada de 2014-2020”, a declarat viceministrul Agriculturii.

Boris Bujac, membru al AO Cutezătorul din Fălești a apreciat activitatea Federației afirmând că aportul acesteia este semnificativ pentru agricultori. În același timp el a menționat despre unele probleme cu care se confruntă în activitate.

”Mecanismul de distribui-

nomici sunt blocate” a spus fermierul.

Tănățul agricultor, membru al AO Nis Agroinform, Vitalie Fărîmă consideră că mijloacele de informare nu reflectă situația reală din acest sector și chiar deseori evită să mediatizeze activi-

rile a fost ales un nou președinte al Consiliului Administrativ AGROinform, după ce mandatul lui Cekan Valerian a expirat. Cu majoritate de voturi președinte a fost ales Alexei Ivanov, membru al organizației regionale AGROinform din Orhei.

Pentru următoarea perioadă AGROinform își propune:

- Oferirea asistenței complexe în dezvoltarea Organizațiilor de Fermieri cu accent pe trei grupuri țintă: cooperative de antreprenori, asociații pe filiere de produs și grupuri de fermieri informale.

- Îmbunătățirea politicilor agrare și lobarea intereselor membrilor prin analize sectoriale, mobilizarea fermierilor și campanii;

- Asistarea fermierilor și antreprenorilor rurali în marketing și dezvoltarea afacerilor prin informații analitice și tendințele pieței, facilitarea comerțului, studii de fezabilitate, planuri de afaceri și asistență în accesarea fondurilor/creditelor pentru investiții.

Liliana BEREGOI

AGRO
MEDIA
inform
PUBLICAȚIE PERIODICĂ
A FEDERAȚIEI NAȚIONALE
A AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

Redactor-șef: Liliana BEREGOI
Machetare: Victor PUȘCĂȘ

Adresa redacției:
MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V.
Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agravista.md

Comanda nr. 557

Tiparul executat Tiraj: 3500
la tipografia «PRAG-3»

Rezoluția

Adunării Generale a Federației Naționale a Agricultorilor din Moldova AGROinform

din 15 martie 2013

Participanți la adunare – Consiliul de Administrare național, Consiliile de Administrare ale organizațiilor regionale membre AGROinform, membrii Federației, reprezentanții Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, directorii executivi ai organizațiilor regionale, echipa oficiului național de coordonare, reprezentanții asociațiilor de fermieri, mass-media.

În urma prezentărilor și dezbaterilor, membrii Federației AGROinform au adoptat rezoluția Adunării Generale, ce include cele mai principale probleme vizate în cadrul discursurilor.

Situația generală în agricultură

În pofida eforturilor de modernizare a acestui sector, agricultura a tras în jos economia țării în 2012 și a înregistrat o scădere a producției agricole de 22,4% comparativ cu anul 2011, confirmând încă odată că rezultatele agriculturii în Republica Moldova sunt dependente de condițiile climatice.

Membrii AGROinform constată că activitatea în sectorul agricol devine tot mai dificilă, iar agricultorii tineri abandonează această muncă și își caută de lucru la oraș sau migrează peste hotare. Problemele principale accentuate de agricultori fiind următoarele:

➤ Guvernului Republicii Moldova trebuie să direcționeze atenția la faptul că producătorii agricoli din Republi-

ca Moldova plătesc cu 30%-40% mai scump pentru mijloacele de producere comparativ cu producătorii din țările vecine și respectiv să inițieze acțiuni concrete pentru soluționarea acestei probleme ce diminuează competitivitatea produselor autohtone.

➤ Susținerea sectorului zootehnic este insuficientă și ineficientă, deoarece producătorii de produse lactate activează în condiții de concurență neloială cu fabricile de prelucrare a laptelui. Acestea produc produse lactate la un cost redus în baza laptelui praf și altor grăsimi vegetale. În acest context, este urgent necesară intervenția Ministerului Agriculturii și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în modificarea legislației în vigoare care ar prevedea obligativitatea indicării componenței produsului pe ambalajele produselor lactate. Doar produselor cu conținut integral de lapte natural să li se permită denumirile de: unt, lapte, lapte acru, chefir, smântână, brânză etc. Pentru celelalte produse care nu sunt compuse integral din lapte natural să fie utilizate alte denumiri.

➤ Procedurile de legalizare, a bunurilor mobile și imobile obținute în contul cotelor valorice în procesul de privatizare, sunt excesiv de complexe și în situația actuală se impune simplificarea acestora.

➤ Postul public de televiziune acordă timp de emisie insuficient pentru reflec-

țarea problemelor cu care se confruntă producătorii agricoli, iar emisiunea „Baștina” este extrem de restrânsă și nu reușește elucidarea tuturor problemelor cotidiene.

Creditarea

Ratele reale ale dobânzilor aferente creditelor accesate de către producătorii agricoli sunt mai înalte decât cele declarate. Acest lucru se datorează multitudinii de comisioane și proceduri impuse de bănci, care uneori sunt neargumentate și inutile.

Statul trebuie să intervină în procesul de creditare a producătorilor agricoli. Sunt necesare măsuri eficiente ce ar duce la reducerea ratelor dobânzilor.

Procedură de gajare a imobilului este dificilă și foarte costisitoare.

Subvenționarea

Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2013 este insuficient și nu poate acoperi solicitările.

Fondul de subvenționare se repartizează mai mult către producătorii din raioanele de Nord, care sunt mai puțin afectați de calamitățile naturale și respectiv au mai multe surse investiție. Se recomandă de a crea un mecanism, care ar echilibra capacitatea de investiții și accesarea subvențiilor în relație cu fermierii care au fost afectați de calamități naturale, nu au obținut venituri și nu

sunt capabili să investească, respectiv să acceseze subvenții.

Prioritățile programului de subvenționare se modifică în fiecare an, ceea ce nu permite planificarea strategică a investițiilor în agricultură.

Subvențiile pentru dezvoltarea sectorului zootehnic nu sunt valorificate. Acesta se datorează faptului că investițiile necesare sînt foarte mari și puțini fermieri sunt capabili să le efectueze. Politica statului privitor la subvenționarea sectorului zootehnic trebuie revizuită în așa mod în cît să fie atractiv pentru producători de a investi în acest sector.

Se propune insistent de a reintroduce subvenționarea înființării livezilor de măr cu densitate de pînă la 1250 de pomi la hectar cu indicația clară că aceasta se efectuează doar pentru anul 2013. În rezultat pentru anii viitori fermierii vor fi informați și nu vor efectua investiții din timp așa cum sa intimplat în anul curent.

Se recomandă de a subvenționa construcția rețelelor de aprovizionare cu apă pentru sisteme de irigare.

Impozitarea

O parte semnificativă a lucrărilor agricole sînt efectuate de către zilieri, iar angajarea și plata muncii lor este anevoioasă. Legislația cere un număr mare de documente și etape pentru angajarea legală a lor. Este necesar de a aproba legislația cu privire la zilieri după modelele europene existente.

Noi modificări la stabilirea și plata ajutorului social de la 1 aprilie 2013

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a prezentat noile modificări operate pentru stabilirea și plata ajutorului social care vor intra în vigoare de la 1 aprilie 2013.

Actualmente pentru anul 2013 valoarea venitului minim garantat este de 640 lei pentru primul membru adult în familie în care se solicită ajutor social. Numărul beneficiarilor de ajutor social a crescut de la 152 familii în 2008 la 76 mii de familii în 2012. Suma medie a ajutorului social a constituit 790 lei anul trecut.

Pe parcursul acestor ani s-a modificat și modul de stabilire și plată a ajutorului social pentru ca să fie asigurat accesul tuturor familiilor care au nevoie de aceasta.

Potrivit ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei în exercițiu, Valentina Buliga, indicatorii de bunăstare, care includ bunurile materiale (televizorul, frigiderul, automobilul etc) sunt cele care stărnesc cele mai

multe nemulțumiri în rândul populației.

Prima modificare care a fost introdusă este revizuirea caracteristicilor și punctajului aferent pentru stabilirea condițiilor de trai. Dacă până în prezent punctajul admisibil era 0,30 puncte, de la 1 aprilie acesta va constitui 0,80 puncte pentru acordarea ajutorului social și 0,90 pentru stabilirea ajutorului pentru perioada rece a anului. Din lista bunurilor a fost exclus televizorul alb negru, telefonul, bicicleta etc. Buliga a menționat că datorită acestui indicatori permite să fie verificare indirect veniturile nedeclarate. În context, sursa a menționat că doar 50% din gospodăriile rurale au frigider.

O altă modificare ține de încurajarea salariaților, care fac parte din familiile nevoiașе pentru ca aceștia să continue să muncească. S-a decis ca din mărimea câtigurilor salariale, să fie deduse la evaluarea veniturilor familiale nu 60 de lei cum a fost până acum,

dar 120 de lei. Astfel, la calcularea venitului global al familiei nu se va lua în calcul 120 de lei sau 240 de lei dacă vor munci ambii soți.

Totodată, șomerul, care este înregistrat la Agenția Teritorială de Ocupare a Forței de Muncă, și a refuzat un loc de muncă sau serviciile de stimulare a ocupării forțelor de muncă sau participarea la lucrările publice oferite de agenții, nu are dreptul de a depune o cerere de acordare a ajutorului social pe o perioadă de 3 luni consecutive din luna stopării acestui privilegiu.

Cea de a treia modificare va presupune facilități în scopul susținerii familiilor cu membrii inapți de muncă. Astfel sunt excluse veniturile obținute din activitățile în agricultură pentru persoane care au obținut vârsta de 62 de ani și nu de 75 de ani cum a fost până în prezent. Pentru pensionarii deținători de cote agricole nu li se va calcula veniturile pentru aceste terenuri.

Tot mai puțini moldoveni aleg să lucreze pământul

Tot mai puțini moldoveni aleg să lucreze pământul. Potrivit Biroului Național de Statistică, numărul agricultorilor a scăzut cu 16 la sută, în ultimul trimestru al anului trecut, față de aceeași perioadă a anului 2011.

Statistica arată că în lunile octombrie-decembrie 2012, în sectorul agricol activau aproximativ 240 de mii de persoane. Cu toate acestea, agricultura rămâne principalul domeniu de activitate al moldovenilor, ocupând 21 la sută din piața forței de muncă.

În același timp, ponderea persoanelor ocupate în construcții a crescut cu 1,4 la sută, constituind aproximativ șapte la sută din numărul total al persoanelor ocupate în câmpul muncii.

O creștere de 3 la sută a înregistrat și numărul persoanelor din sfera serviciilor.

Totodată, ponderea persoanelor ocupate în industrie a înregistrat o reducere de 0,3 la sută.

Comparativ cu ultimul trimestru al anului 2011, în 2012, numărul șomerilor s-a redus cu 0,3 la sută.

Țara noastră ar putea să producă cazane pe biomasă

Reprezentanți a șapte companii naționale din sectorul energetic, ai Agenției pentru Eficiență Energetică și Fondului de Eficiență Energetică vor face schimb de experiență cu Cehia, Polonia și România, în domeniul producerii cazanelor moderne de ardere a combustibililor din biomasă în cadrul proiectelor de eficientizare energetică.

Expertii vor vizita întreprinderi de producere a cazanelor de ardere a combustibililor din biomasă din țările europene și vor avea întâlniri cu oamenii de afaceri din sectorul bioenerge-

tic, precum și cu autorități naționale responsabile de domeniile energiei regenerabile și eficienței energetice.

Oamenii de afaceri din Republica Moldova au drept obiectiv acumularea informațiilor ce țin de dezvoltarea pieței locale a cazanelor pe bază de biomasă produse în țările europene și stabilirea relațiilor de colaborare cu liderii în dezvoltarea tehnologiilor de ardere a combustibilului din biomasă din Cehia, Polonia și România.

„Vizita de studiu este una premergătoare lansării Programului destinat gospodăriilor casnice în cadrul căruia cel puțin 500 de familii vor putea cumpăra cazane moderne de ardere a brichetelor și peletelor, produse sau asamblate în Republica Moldova, o parte din costuri fiind rambursate din fondurile Proiectului Energie și Biomasă”, a informat Nicolae Zaharia, expert în dezvoltarea afacerilor în cadrul Proiectului Energie și Biomasă.

Moldova va participa la o expoziție internațională cu un pavilion de produse alimentare ecologice

Țara noastră va participa, în premieră, la o expoziție mondială de produse și tehnologii în domeniul alimentației cu propriul pavilion. Evenimentul va avea loc la Milano și se va desfășura în 2015.

Costurile participării la expoziție se ridică la 30 de milioane de lei, bani ce ar putea fi obținuți din sponsorizări, dar și de la Guvern.

„Fiind tema noastră: Hrană pentru planeta Pământ și energie pentru viață, e o șansă pentru Moldova. Dacă ne promovăm în direcția aceasta, avem șansa ca roșiile noastre să nu coste trei lei, dar să coste trei euro”, a declarat directorul general al Moldexpo Arcadie Andronic.

„Vor fi prezentate produsele agricole, produsele bio, vinurile organice, obținute fără produse chimice, pe soluri curate și în baza tehnologiilor pure. Deci, intenția noastră este de a ne prezenta anume ca o țară producătoare de produse bio”, a

menționat Natalia Ivanov, manager de proiect.

Pentru a cultiva produse bio sunt necesare îngrășăminte organice, dar fermierii de la noi utilizează, în special îngrășăminte minerale.

Expoziția internațională de la Milano se va desfășura în perioada 1 mai - 31 octombrie

2015. Până acum, și-au anunțat participarea 126 de state și 60 de corporații transnaționale. Organizatorii prognozează că vor avea aproximativ 30 de milioane de vizitatori.

În 2010, Moldova a participat la o expoziție internațională, la Shanghai. Atunci Guvernul a cheltuit 12 milioane de lei.

Avem nevoie de 30 mil. euro pentru a proteja zona de est de grindină

Moldova are nevoie de investiții de 30 de milioane de euro pentru a proteja de grindină raioanele de est ale republicii. Despre aceasta a declarat directorul Serviciului special pentru influențe active asupra proceselor hidrometeorologice, Ion Garaba. În afara de infrastructură, este nevoie și de bani pentru cadre, a spus directorul la o conferință de presă, transmite IPN.

Potrivit lui Ion Garaba, zonele de est ale Moldovei – Râbnia, Camenca, Criuleni și Dubăsari nu sunt supuse protecției antigrindină din cauza unei probleme istorice. Pe timpul Uniunii Sovietice configurația traseelor aeriene era făcută în așa fel încât anume zone de est erau traseu pentru aviația militară. Și pentru că rachete prezintă un pericol real pentru navele aeriene, la acel timp nu au fost construite baze antigrindină

în regiunea de est. Actualmente o bază de antigrindină costă 5-6 milioane de euro.

Ion Garaba a mai spus că, deși zona de est nu este afectată des de grindină, aceste baze trebuie totuși să existe, iar pentru aceasta e nevoie de bani. Actualmente Serviciul Antigrindină execută lucrări de protecție antigrindină pe circa 50 % din teritoriul republicii.

Directorul serviciului a mai

declarat că în Republica Moldova zonele cele mai afectate de grindină sunt Codrîi și Centru. „Anume acolo se formează o instabilitate specifică a atmosferei care influențează masiv intensitatea proceselor de grindină. Zona cu pericol cel mai mare de grindină este de la Chișinău-Nisporeni până la Râșcani-Glodești”, a spus directorul.

Anul trecut au fost afectate de grindină 6800 de hectare din teritoriul protejat și 19500 de hectare din teritoriul neprotejat. În zonele protejate grindina a căzut din cauza restricțiilor de lansare a rachetelor antigrindină în direcția localităților sau în zona frontierei de stat. O problemă este și numărul insuficient de rachete.

În Republica Moldova sunt în total 12 baze antigrindină care protejează 2 milioane de hectare.

Muncă decentă pentru tinerii de la sate

Fundația CNV Internațional, Asociația Obștească pentru Copii și Tineret „Făclia” și Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova implementează, în perioada noiembrie 2012 - noiembrie 2014, proiectul „Muncă decentă pentru TINERI - îmbunătățirea situației socio-economice a tinerilor din Moldova prin abilitarea acestora și a societății civile”.

Obiectivul general al proiectului este de a contribui la abilitarea tinerilor din Republica Moldova și a societății civile moldovenești, astfel încât să îmbunătățească situația social-economică a tinerilor din Republica Moldova.

Tinerii din 4 regiuni ale țării, inclusiv cei din partea stângă a Nistrului, vor fi instruiți și familiarizați cu drepturile lor socio-economice, precum și își vor spori accesul la munca decentă, datorită implementării proiectului „Muncă decentă pentru TINERI - îmbunătățirea situației socio-economice a tinerilor din Moldova prin abilitarea acestora și a societății civile”,

finanțat de Delegația Uniunii Europene în Moldova prin Instrumentul European pentru Democrație și Drepturile Omului.

La ceremonia de lansare a proiectului în orașul Ungheni au participat Valentina Buliga, ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Dirk Schuebel, Șeful delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, Karen Bouwsma, manager de proiect, Fundația CNV Internațional, tineri și reprezentanți ai autorităților locale.

Karen Bouwsma a menționat în alocuțiunea rostită că pentru realizarea cu succes a proiectului, ne dorim extinderea parteneriatului și cu alte instituții/organizații, care ar putea contribui la promovarea drepturilor socio-economice ale tinerilor, precum și crearea unui Comitet de Coordonare privind Munca decentă pentru TINERI și a patru Consilii Consultative Regionale în cele 4 raioane pilot ale proiectului: Ungheni, Călărași, Fălești și Căușeni.

În context, Valentina Buliga, prezentă la ceremonia de inaugurarea a spus că Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei cu plăcere a acceptat să fie partener în cadrul proiectului „Muncă decentă pentru TINERI - îmbunătățirea situației socio-economice a tinerilor din Moldova prin abilitarea acestora și a societății civile” și va contribui, în măsura posibilităților, la realizarea activităților preconizate.

„În acest scop, urmează a fi semnat un acord de colaborare, iar un reprezentant al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei este membru al Comitetului de Coordonare privind Munca Decentă pentru TINERI”, a adăugat ministrul.

Comitetul de Coordonare va include, de asemenea, reprezentanți ai Fundației CNV Internațional din Olanda, Asociației Obștești pentru Copii și Tineret „Făclia”, Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, Confederației Naționale a Patronatului din Moldova, Ministerului Tineretului și Sportului, Ministerului

Educației, Inspecției Muncii, Organizației Internaționale a Muncii, Consiliului Național al Tinerilor din Moldova și un reprezentant al tinerilor.

Consiliile Consultative Regionale vor fi echipe multidisciplinare care vor contribui la examinarea și soluționarea cazurilor de încălcare a drepturilor socio-economice ale tinerilor. Acestea vor avea ca membri reprezentanți ai actorilor socio-economici: Consiliul Raional, Primăria orașului, Inspectoratul teritorial de muncă, sindicate, asociația teritorială a patronatelor, Direcția Generală Raională Învățământ Tineret și Sport, Agenția de Ocupare a Forței de Muncă, organizații obștești de tineret, tineri. Activitatea Consiliilor Consultative Regionale va fi ghidată de regulamente de funcționare care vor fi consultate și aprobate de membrii consiliilor în cadrul primei ședințe a fiecărui din aceste consilii.

Statisticile arată că circa 40 la sută dintre șomerii înregistrați oficial în Republica Moldova sunt tineri.

Exporturi scăzute de vin pe piața rusă

Republica Moldova a livrat pe piața rusă 792,5 mii de decalitre de vinuri și divinuri în 1100 de loturi, de la începutul anului până la 18 martie, relatează MOLDPRES cu referire la un comunicat al Serviciului sanitar federal „Rospos-trebnadzor”.

Toate probele de producție alcoolică și vinuri moldovenești expertizate în laboratoarele „Rospos-trebnadzor” în ianuarie-martie 2013 au corespuns normativelor igienice, constatată autoritatea sanitară.

Totodată, aceasta anunță că în prezent exportă vinuri pe piața rusă „doar 16 întreprinderi” din R. Moldova. După ce anul trecut, mai mulți producători au primit autorizare pentru exportul de produse alcoolice pe piața rusă, numărul combinatelor vinicole moldovenești care pot efectua livrări în Federația Rusă s-a apropiat de 50.

„Este o tendință sezonieră, la început de an exporturile sunt relativ reduse”, astfel a explicat numărul relativ mic de întreprinderi care exportă produse alcoolice în Rusia ministrul Agriculturii în exercițiu Vasile Bumacov, solicitat de MOLDPRES. Astfel, în primul trimestru al anului trecut „Rospos-trebnadzor” a verificat în vamă 1155 loturi de băuturi alcoolice în volum de circa 89 mii decalitre.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI NAȚIONALE A AGRICULTORILOR „AGROINFORM”

Dezvoltarea afacerilor

- Elaborarea planurilor de afaceri (acreditați la programele IFAD și proiectul ACED)
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

Dezvoltarea cooperativelor de marketing

- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruire în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

Servicii de marketing

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și cercetărilor de piață

**Pentru informații suplimentare apelați
oficiul național de coordonare
și organizațiile regionale
ale Federației AGROinform**

Tel.: 373 22 23 56 98

Fax: 373 22 23 78 30

www.agroinform.md

www.agravista.md

Makhteshim Agan – cea mai bună soluție pentru protecția plantelor

Liliana BEREGOI

Recent, la Chișinău, Makhteshim Agan s-a întâlnit cu distribuitorii din Republica Moldova în scopul de a le prezenta gama de produse pentru anul 2013. Astfel, distribuitorii de inputuri agricole, care activează în agricultura moldovenească, au primit o mare responsabilitate: de a crește vânzările de produse Makhteshim Agan pe piața RM, în următoarea perioadă.

Sergiu PANUȚA, reprezentant Makhteshim Agan în Republica Moldova:

„Activez în calitate de reprezentant al Makhteshim Agan în Moldova din luna mai 2012. Produsele Makhteshim sunt de calitate înaltă și pentru acest fapt sunt apreciate de producătorii agricoli, deoarece aduc eficiență biologică, dar și economică. În Moldova, compania Makhteshim Agan se bazează pe cei mai buni distribuitori: We Trade, Agrostoc, Protecția plantelor, Diazchim, Elita Agrotehnologie și Grinivitas.

Distribuitorii au fost selectați în baza ponderii pe care o au pe anumite culturi agricole. Fiecare distribuitor are o anumită preferință, unii sunt specializați mai mult pe culturile de câmp, alții pe plantații multianuale sau viță de vie. Ne străduim să dăm distribuitorilor toate datele tehnice pentru ca ei să vândă în cunoștință de cauză. Scopul nostru este să asigurăm cu produse Makhteshim toată piața Republicii Moldova. Pentru viitorii cinci ani avem un program vast de dezvoltare în Republica Moldova”.

Distribuitorii au fost selectați în baza ponderii pe care o au pe anumite culturi agricole. Fiecare distribuitor are o anumită preferință, unii sunt specializați mai mult pe culturile de câmp, alții pe plantații multianuale sau viță de vie. Ne străduim să dăm distribuitorilor toate datele tehnice pentru ca ei să vândă în cunoștință de cauză. Scopul nostru este să asigurăm cu produse Makhteshim toată piața Republicii Moldova. Pentru viitorii cinci ani avem un program vast de dezvoltare în Republica Moldova”.

+ 373 795 44 808
s_panuta@yahoo.com
www.makhteshim-agan.ro

Constantin SOARE, director comercial Makhteshim Agan România

Makhteshim Agan este una dintre cele mai flexibile companii producătoare de pesticide din lume. Lucrează de peste 20 de ani în România și peste 18 ani în Republica Moldova. Primele produse Makhteshim omologate în RM au fost produsele cheie pentru viticultură, pomicultură și legumicultură. Țin să menționez că deși lucrăm pentru o firmă de produse de uz fitosanitar, scopul nostru este de a proteja insectele utile din ferma clientului nostru.

pe care îl cumpără și dacă este eficient din punct de vedere biologic. E păcat ca fermierul din Republica Moldova să fie păcălit cu produse ieftine, necunoscute, în așa fel încât omul să aibă impresia că plătește puțin, dar de fapt la aplicarea produsului să își dea seama ce a primit. Avem în Moldova și un reprezentant tehnic, un specialist în domeniu, în așa fel încât fermierii să poată prelua cunoștințele și datele tehnice direct de la specialistul nostru.

Fermierii sunt la fel pe toate continentele

Am cunoscut agricultura Republicii Moldova cu mai mult de zece ani în urmă, o cunosc și acum. Rapiditatea, noutățile, tehnica au pătruns cu o viteză extraordinară. Noile tehnologii și echipamente, unitățile care prelucrează vinul din Moldova, unitățile care conservă fructele și legumele, cunoștințele moldovenilor sunt lucruri care s-au dezvoltat foarte mult.

Atât în Moldova, cât și în România, guvernele nu alocă bani pentru fermieri la nivelul european. Speram ca, în viitorul apropiat, fermierul moldovean să capete forță și bani astfel ca să poată sta pe picioarele lui, să nu aibă nevoie de stat sau guvern, să-și vândă producția în așa fel încât să fie stabil în piață. Bucuria cea mai mare ar fi ca produsele din RM să fie exportate în toată lumea. Pentru că banii care se întorc de acolo aduc plus valoare și profit. Fermierii sunt la fel pe toate continentele. De fiecare dată trebuie să-i convingi, pentru că sunt conservatori, tehnologiile noi sunt greu asimilate, le acceptă numai după ce se conving în teren de eficiența produselor. După ce e convins devine deodată clientul tău, deoarece vrea să se convingă că produsele de protecție pe care i le propui sunt adaptate pentru zona în care el activează.

Produse noi pentru RM

Republica Moldova nu este încă parte a Uniunii Europene, dar toate procedurile au loc deja la nivel european. Este din ce în ce mai greu pentru companii să înregistreze produse noi, dar Makhteshim Agan a reușit de fiecare dată să vină cu soluții tehnologice adaptate nevoilor fermierilor. Anul acesta venim cu produse noi pentru Republica Moldova, atât pentru cultura viței de vie, pomicultură, dar și pentru cereale. Propunem produse ca: Kestrel (insecticid pentru protecția livezilor de măr împotriva dăunătorilor), precum și Zamir și Bumper Super - produse strategice pentru protecția culturilor de cereale împotriva bolilor.

De ce să alegem Makhteshim Agan?

Este foarte simplu. Datorită faptului că produsele noastre sunt arhicunoscute, și și-au dovedit în timp eficiența, nedezamagindu-i pe fermieri. Pe langa eficacitate, avantajul produselor noastre este raportul calitate - preț. Fiecare fermier calculează strict cât alocă pe unitatea de suprafață, cât costă produsul

Schimb de experiență

În luna decembrie 2012, un grup de fermieri din Republica Moldova a vizitat cele mai performante unități agricole din România, pentru a cunoaște performanța produselor noastre la fermierii din România. Consider că schimbul de experiență, încrederea căpătată, transferul de idei între un fermier și altul îl face să ne cunoască corect. Dorința noastră cea mai mare este ca produsele să fie aplicate la timp, corect, în așa fel încât fermierul să fie mulțumit de performanțele produselor. Este un lucru pe care îl fac de 20 de ani, creșterea drumului pentru promovarea produselor. Nu am greșit, pentru că în ultimii 4 ani am avut o evoluție deosebită, am triplat cifra de afaceri în România și nu văd de ce nu am putea face același lucru și în RM.

Utilizare

Fiecare producător care are un telefon mobil, poate direct din câmp să citească codul QR al produsului nostru aflat pe etichetă și să verifice calitatea, are buletinul de analiză, înregistrările care sunt în RM, distribuitorul care îl promovează. Suntem printre puținele firme care deținem în prezent acest sistem. În catalogul Makhteshim Agan RM 2013 pot fi citite de asemenea date despre toate produsele noastre.

Renato Castagna, director tehnic Makhteshim Agan Europa:

„Avem o abordare unică pentru piață datorită culturii noastre organizaționale, datorită inițiativei noastre și antreprenoriatului. Dezvoltăm un nou model de business, cel de a aduce simplitatea în relația de afaceri dintre Makhteshim Agan și partenerii săi. Vrem să fim aproape de fermieri și vom face în așa fel ca portofoliul nostru să fie cât mai accesibil pentru ei. Ne străduim în mod constant să oferim partenerilor noștri tehnologii puternice și sigure de protecție a culturilor”.

Victor Cucu, director Diazchim:

„Produsele Makhteshim Agan sunt solicitate de agricultorii moldoveni anume pentru calitatea înaltă pe care o au. Diazchim este, în special, distribuitor al produsului Goltix. Este un produs destinat și absolut necesar producătorilor de sfeclă de zahăr. Deține segmentul lui aparte în schema de protecție a sfeclei și nu poate fi înlocuit cu nici un alt produs. Au fost încercări de a face o copie a acestui produs, dar fără succes. Sunt convins că dacă vor apărea produsele generice, care vor încerca să-l înlocuiască, producătorii de sfeclă care investesc foarte mult în cultura sfeclei, nu vor risca să cumpere un produs ieftin care le-ar putea compromite toată recolta”.

Ești în căutarea noilor piețe de desfacere? Nu ai acces la piețele regionale?

Intră pe site-ul **www.agrimarket-blacksea.com** și primește posibilitatea gratuită de a:

- Plasa oferte comerciale
- Vizualiza prețurile săptămânale pentru 15 poziții de legume și 10 de fructe de pe 10 piețe din România, Ucraina și Republica Moldova
- Utiliza baza de date a companiilor
- Accesa studii de marketing pe produse de valoare înaltă.

COMERCIALIZEAZĂ PRODUCȚIA AGRICOLĂ CU SUPTUL **www.agrimarket-blacksea.com!**

www.agrimarket-blacksea.com a fost lansat în cadrul proiectului „Facilitarea comerțului cu produse agroalimentare în Bazinul Mării Negre”, implementat de Federația Națională a Agricultorilor din Moldova AGROinform în parteneriat cu Fundația pentru Promovarea Întreprinderilor Private, Mici și Mijlocii din Galați, România și Fondul Regional de Susținere a Antreprenorilor din Odessa, Ucraina în cadrul „Programului Operațional Comun Bazinul Mării Negre”, finanțat de Uniunea Europeană.

ACȚIUNILE pe care trebuie agricultorii să le realizeze pentru a putea beneficia de subvenții

**Nicolae
CIUBUC,**
director
adjunct
AIPA

Nu este de mirare că cererile de subvenționare cresc de la an la an,

fapt ce se demonstrează o creștere semnificativă a investițiilor în sectorul agroindustrial. Acest lucru se datorează condițiilor climatice prielnice pentru practicarea acestor genuri de activitate la noi în țară, dar și creșterea numărului populației la nivel global, inclusiv reducerea suprafețelor de terenuri cu culturi agricole, fapt care poate duce la acutizarea crizei alimentare la nivel global. În particular, pentru Republica Moldova, pe fondul unui surplus excesiv de activități, mai cu seamă bazată pe prestări servicii, agricultura rămâne a fi în continuare principala ramură a economiei naționale. Iată de ce statul acordă o atenție deosebită acestui sector, acestuia revenindu-i practic cea mai mare parte a ajutoarelor atât din bugetul de stat cât și din partea partenerilor de dezvoltare.

Existența unui mecanism de intervenție și subvenționare a sectorului agricol este unul din catalizatorii creșterii investițiilor în acest sector, politici de subvenționare bazate pe probleme bine definite, obiective și acțiuni concrete, fac ca sistemul de subvenționare, în virtutea mijloacelor financiare limitate, să fie unui apreciat. Acest lucru se demonstrează prin numărul de cereri pentru subvenții, în creștere de la an la an.

Recent, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în comun cu Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, au organizat un șir de seminare, mese rotunde, în toate centrele raionale, în vederea diseminării și promovării noului Regulament de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2013, în cadrul cărora au fost informați cu noile condiții și cerințe de subvenționare, circa 5000 de producători agricoli.

În contextul totalizării rezultatelor acestor instruirii, considerăm oportun generalizarea concluziilor, cu explicarea pașilor concreți, pe care trebuie să realizeze un producător agricol în procesul obținerii subvenției, care reiterez, reprezintă un ajutor nerambursabil și neimpozabil, acordat producătorilor agricoli, pentru susținerea investițiilor, compensarea parțială a cheltuielilor, eligibile în cadrul măsurilor de sprijin. Conform prevederilor art. 2 al legii bugetului de stat pentru anul 2013, Fondul de subvenționare urmează a fi utilizat pentru 10 măsuri de subvenționare. Menționăm că modul de utilizarea a mijloacelor Fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru 2013, este aprobat în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 152 din 26 februarie 2013 (Monitorul Oficial nr. 41 din 27 februarie 2013)

Astfel, pentru a putea beneficia de subvenții, solicitanții trebuie să țină cont de următoarele.

PASUL 1.

Verificarea corespunderii condițiilor de eligibilitate

Verificarea respectivă, trebuie să aibă loc cu mult înainte, mai cu seamă la etapa realizării investiției. Atunci când persoana intenționează să efectueze o investiție, trebuie să cunoască un simplu lucru – investițiile se realizează doar de subiecți ai antreprenoriatului, acest lucru ar însemna că toate achizițiile obiect al investiției trebuie să fie realizate și înregistrate pe persoană juridică – societăți comerciale (SRL, SA, cooperative, întreprinderi de stat, etc.), sau persoane fizice, care practică activitate de întreprinzător înregistrate în modul stabilit – Gospodării țărănești, întreprinderi individuală și, ai căror genuri principale de activitate sunt activități agricole. Drept, dovadă a existenței genurilor de activitate sunt informațiile din actele de constituire (statut, declarație de constituire, contract de asociere, etc.).

De asemenea, în procesul realizării investiției persoana trebuie să cunoască că sunt susceptibile de susținere din partea Fondului, doar investițiile, altele decât cele efectuate în or. Chișinău și or. Bălți, precum și cele care corespund obiectivelor generale și operaționale expuse pentru fiecare măsură de subvenționare.

Suplimentar, aceștia trebuie să fie precauți la termenul în interiorul căruia investiția realizată este pasibilă de subvenționare (01.11. anul precedent

până la 31.10. anul curent), anul producției, precum și de data procurării echipamentelor și utilajelor, respectarea parametrilor prevăzuți în proiecte, inclusiv business planuri, etc.

PASUL 2.

Realizarea investiției

Producătorii agricoli, definiți în sensul regulamentului, vor putea primi subvenții doar pentru investițiile efectuate și date în exploatare în perioada de referință (1 noiembrie 2012- 31 octombrie 2013), confirmate prin facturi (invoice, declarații vamale), ordine de plată, acte de dare în exploatare. Este foarte important ca atunci când un producător agricol efectuează sau intenționează să efectueze o investiție să consulte prevederile Regulamentului, sau, eventual, specialiștii AIPA.

PASUL 3.

Dreptul la subvenție

Dreptul la ajutor financiar nerambursabil, apare din momentul:

- rambursarea creditelor și a dobânzilor aferente (total sau parțial), în cazul Măsurii 1 (stimularea creditării producătorilor agricoli).
- Aprobării înființării plantației multianuale, în cazul măsurii 3 (stimularea înființării plantațiilor multianuale)
- semnării actului de dare în exploatare a utilajului, echipamentului, după caz a actului de recepție finală a lucrărilor, pentru măsurile de sprijin 4, 6 și 8;
- eliberării facturii (invoice,

declarații vamale) și achitarea integrală pentru tehnica utilajului agricol, după caz semnarea actului de dare în exploatare (în cazul sistemelor de irigare), iar în cazul operațiunilor de leasing – trecerea în proprietatea producătorului agricol a tehnicii agricole, la achitarea ultimei rate de leasing;

- Eliberării facturii (invoice, declarații vamale) și achitarea integrală pentru animalele de prăsilă, iar în cazul importului, și scoatere din carantină a efectivului de animale importate, pentru măsura 7 (stimularea procurării animalelor de prăsilă);

- Achitării pentru autentificarea contractelor de vânzare-cumpărare, donație sau schimb, inclusiv înregistrării acestor contracte la organul cadastral teritorial, în cazul măsurii 9 (stimularea consolidării terenurilor agricole).

- Prezentarea și aprobarea rapoartelor de utilizarea a limitelor de apă, către Agenția "Apele Moldovei", achitării pentru serviciilor de pompare a apei, pentru procurarea motorinei, benzinei, în cazul măsurii 10 de sprijin (stimularea irigației terenurilor agricole).

PASUL 4.

Pregătirea cererii de acordare a subvenției

Cererile de acordare a subvenției se perfectează, conform modelelor de cereri, aprobate prin ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 51 din 5 martie 2013, valabile pentru fiecare măsură de sprijin separat.

În cazul existenței mai multor investiții, sau cheltuieli, care cad sub

incidența mai multor măsuri de sprijin, solicitantul, concomitent, poate depune mai multe cereri, pentru fiecare din această măsură, avînd dreptul la sprijin financiar în condițiile și mărimea stabilită pentru aceste măsuri.

La cererea de acordare a subvenției, solicitantul, anexează dovada precum că:

- este membru la o asociație profesională din domeniu, sau de profil;
- dispune de pregătire profesională în domeniul ce vizează investiția, cu excepția gospodăriilor țărănești pentru care aceasta nu reprezintă o obligație;
- dispune de un plan de afaceri pentru cel puțin 3 ani din momentul depunerii cererii, în cazul măsurii 6 și 8 (pentru măsura 4, plan de afaceri nu mai este obligatoriu).

- dispune de toate actele ce confirmă efectuarea investiției (facturi, ordine de plată, proiect de înființare a plantației, acte de dare în exploatare, de recepție finală a lucrărilor, autorizații, certificate, documentație tehnică pentru tehnică, utilaje și echipamente);

- dispune de cont bancar deschis pe care urmează a fi transferate valoarea subvenției.

Cererea, actele aferente, vor fi însoțite și de o declarație pe propria răspundere privind veridicitatea datelor incluse în cerere.

Cererile, care nu vor corespunde modelelor respective nu vor fi recepționate!!!

Interdicție la subvenții îl au producătorii agricoli care:

- au datorii la impozite și taxe față de Bugetul public național. Existența penalităților nu constituie impediment pentru a putea obține subvenții;
- Este inclus în Lista de interdicții a producătorilor agricoli (anterior au prezentat acte neveridice, documente false, au admis înstrăinarea investiției supuse subvenționării, etc.);
- Investiția este în totalitate din granturi. Investițiile efectuate din credite acordate tinerilor fermieri, cu componentă de grant prin programul IFAD V, sunt eligibile la subvenționare;

PASUL 5.

Depunerea cererilor de acordare a subvenției

Toate cererile de acordare a subvenției, însoțite de actele aferente, se depun la AIPA, prin intermediul secțiilor serviciilor teritoriale din raza de amplasare a proiectului investițional, care sunt 9 la număr, cu acoperire pe întreg teritoriul republicii. Suplimentar, intenționăm să creăm un nou serviciu în r-nul Hîncești, în raza căruia vor intra raionul Leova, Hîncești, Cimișlia și Basarabeasca. Proiectul de hotărîre pri-

vind crearea serviciului respectiv este remis Guvernului spre aprobare.

La etapa recepționării cererilor de acordare a sprijinului financiar, șeful secției/serviciului teritorial al Agenției va repartiza conform principiului aleatoriu, solicitările producătorilor agricoli proporțional, pentru fiecare angajat al secției/serviciului, cu stabilirea termenului de efectuare a verificărilor preliminare.

Se consideră depusă cererea, din momentul prezentării din partea solicitantului a cererii și actelor aferente în componența prevăzută la punctul 12 din regulament. În cazul în care în urma verificărilor efectuate de reprezentantul Agenției se constată abateri, va fi întoc-

mită o notificare, ce va fi adusă la cunoștința producătorului agricol, cu indicarea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse în vederea corespunderii criteriilor de eligibilitate.

IMPORTANT: Termenul maximal de efectuare a verificărilor preliminare, și, după caz, de recepționare a cererii de acordare a sprijinului financiar nu va depăși 5 zile lucrătoare din momentul adresării producătorului agricol secției/serviciului cu toate actele conforme.

PASUL 6.

Examinarea și administrarea cererilor

În decurs de 10 zile, din momentul recepționării cererii de la solicitant, reprezentanții subdiviziunilor teritoriale transmit dosarele la oficiul central, în baza unui act de predare-primire, în care se includ toate cererile, în ordine înregistrării în registrul manual și electronic de evidență.

Direcția administrare și control în decurs de 10 zile lucrătoare, va efectua

verificarea calității dosarelor prezentate, corespunderea lor criteriilor de eligibilitate, cu transmiterea ulterioară:

- Spre autorizare, în cazul cererilor mai mici de 400 mii lei;
- Inspecții suplimentare, în cazul dosarelor ce depășesc suma de 400 mii lei.

PASUL 7.

Procedura inspecțiilor suplimentare

Acestei proceduri sunt supuse cererile inclusiv cele care sunt pînă la 400 mii lei, însă în privința cărora sunt dubii, suspiciuni asupra corectitudinii investiției efectuate.

Inspecțiile suplimentare, se dispun prin ordinul conducerii Agenției, și se asigură de grupuri de inspecții, formate din cel puțin 3 reprezentanți. Se interzice, accesul persoanelor la efectuarea inspecțiilor suplimentare, dacă aceștia nu sunt legitimați, delegați prin ordinul conducerii AIPA.

Inspecțiile suplimentare, urmează a fi efectuate în ordinea parvenirii cererilor, iar termenul maximal al inspecțiilor suplimentare, nu va depăși 30 zile, din momentul inițierii, cu întocmirea actului de inspecții suplimentare, conform unui model aprobat prin ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și adus la cunoștința solicitantului de subvenții. În vederea ridicării gradului de transparență, toate actele de inspecții vor fi publicate pe pagina web a AIPA.

PASUL 8.

Autorizarea plății subvenției

Cererile de acordare a subvenției examinate, verificate din punct de vedere a veridicității datelor, condițiilor de eligibilitate, într-un termen de 10 zile vor fi supuse procesului de autorizare – verificarea cheltuielilor, calculul sumelor eligibile, conform principiului „primul venit, primul servit”. Eligibile sunt costurile utilajelor, echipamentelor, fără TVA, servicii de transport, asigurări, cheltuieli de devamare, instalare, suprafața util plantată, etc.

Din momentul autorizării beneficiarul este invitat pentru semnarea contractului, în care sunt prevăzute condițiile de acordare, inclusiv angajamentul acestuia de a nu înstrăina sub nici o formă obiectul investiției, supus subvenționării. Procedura încheierii contractului nu se referă la măsura 1 și 10, pentru care valoarea subvenției se va calcula și transfera direct la contul bancar al beneficiarului.

Achitarea se va efectua în proporție de 100% la momentul încheierii contractului.

ATENȚIE: Neprezentarea nemotivată a solicitantului, în termen de 30 zile de la somare, pentru semnarea contractului de acordare a subvenției, conduce la revocarea dreptului la subvenție.

PASUL 9.

Transferarea în contul beneficiarului a sumei subvenției

Din momentul semnării contractului de acordare a subvenției, AIPA, va perfectă și înainta Trezoreriei de Stat suma subvenției, în mărimea autorizată, astfel, reieșind din practica anilor precedenți spre sfîrșitul lunii (data de 20 – 30 a fiecărei luni), în care este încheiat contractul, suma subvenției ajunge în contul bancar a producătorului agricol.

În concluzie, termenul, legal, maximal de la depunerea cererii și pînă la achitarea subvenției va fi unul variabil între 30-60 zile.

PASUL 10.

Supravegherea și monitorizarea post-achitare

Acest proces se asigură de reprezentanții AIPA, cît și de alte organe de control, si are drept obiectiv asigurarea utilizării eficiente și raționale a mijloacelor fondului, cu direcționarea acestora spre domenii care aduc valoare sporită, prin asumarea angajamentelor din partea beneficiarilor de a respecta indicatorii din planul de afaceri, de nu înstrăina sub nici o formă investiția supusă subvenționării, or acei care vor admite astfel de derogări, vor fi incluși în lista de interdicții, cu obligațiunea de rambursare a sumei subvenției, amenzi, dobînzii și penalități aferente.

În contextul celor expuse, îndrumăm toți producătorii agricoli să se conformeze cerințelor regulamentului de subvenționare, procedurilor de lucru adaptate, în vederea neadmiterii nemulțămirilor în relațiile cu Agenția, acest lucru va duce la creșterea eficienței activităților de subvenționare, precum și a încrederii agricultorilor față de autoritățile responsabile și invers.

În speranța unei colaborări efective și încrederi reciproce, AIPA va continua să fie alături de agricultori prin acordarea suportului și ajutorului metodic, consultativ în procesul de planificare a unei activități, realizarea investiției cît și, implicit, în accesare a subvențiilor.

În 2012 fermierii au asigurat doar 2% din terenurile agricole

Statul a alocat în 2012 pentru subvenționarea primelor de asigurare circa 35 milioane de lei, dar în pofida faptului că s-au confruntat cu o secetă devastatoare, fermierii au asigurat doar 2% din suprafața terenurilor agricole.

Potrivit informației prezentate de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA), statul subvenționează 60% din prima la asigurarea plantațiilor multianuale, sfeclă de zahăr și legume, iar la celelalte culturi sau animale este de 50%. Fermierii s-au confruntat în 2012 cu o secetă devastatoare, dar datele arată că doar 2% din suprafața terenurilor agricole sunt asigurate „Deși supor-

tul acordat este unul considerabil, suprafața asigurată este una foarte mică în comparație cu situația din țările europene unde sunt asigurate circa 20-25% din

totalul terenurilor agricole”, a declarat directorul-adjunct al AIPA, Nicolae Ciubuc.

Potrivit reprezentantului AIPA, problema care stă la baza

acestui procent mic de asigurări este lipsa banilor, iar o altă problemă ar fi lipsa încrederii producătorilor agricoli în companiile de asigurări. „În acest

context au fost efectuate modificări ale legislației prin care a fost exclusă obligativitatea de a obține autorizație și licență pentru oferirea serviciilor de asigurări agricole și astfel vor avea dreptul să intre pe piață mai multe companii. Acum mi-zăm pe faptul că datorită unei concurențe eficiente se vor micșora și costurile asigurărilor”, a mai spus Nicolae Ciubuc.

Statul a alocat anul trecut 35 milioane de lei pentru subvenționarea primelor de asigurare agricolă. Datele au fost prezentate în cadrul seminarului „Politici de subvenționare pentru anul 2013”, care a avut loc în cadrul expoziției „Moldagrotech”.

Producătorii de carne și lapte ar putea falimenta în cazul liberalizării exportului în UE

Producătorii de carne și lapte nu vor putea tine piept concurenței în cazul liberalizării exportului în Uniunea Europeană. Declarația a fost făcută de ministrul Agriculturii, după cea de-a șasea rundă de negocieri, de la Bruxelles, pe marginea Acordului de liber schimb. Unii oameni de afaceri afirma, că dacă nu vor fi susținuți financiar vor avea de suferit sau vor falimenta în urma semnării acestui acord.

„În domeniul producerii cărnii de porc sau pasăre sau în domeniul producerii laptei este evident că producătorii noștri nu vor face față. În Uniunea Europeană subvențiile sunt net superioare comparativ celor din Republica Moldova”, spune Vasile Bumacov.

Ministrul Agriculturii recunoaște că unii producători vor avea de pierdut în cazul semnării Acordului de liber schimb. Reprezentanții mediului de afaceri susțin că lista producătorilor, care vor fi afectați, este mult mai mare. Eugen Roșcovan susține că dacă agenții economici nu vor fi ajutați să implementeze tehnologii noi de producere, sunt sortiți falimentului.

Săptămâna trecută și liberalul Mihai Ghimpu a declarat că unele condiții din acord sunt prea dure și vor duce agricultura la faliment.

Ministrul Agriculturii afirmă că producătorii moldoveni sunt pregătiți să exporte în Uniunea Europeană cote mai mari de cereale, vin și zahăr. Semnarea Acordului de Liber Schimb presupune liberalizarea graduală a comerțului cu bunuri și servicii, reducerea taxelor vamale și a barierei tehnice. Statisticile arată că aproape jumătate din mărfurile exportate de Republica Moldova ajung pe piața Uniunii Europene.

Fabricile de lactate sunt în criză

Fabricile de lactate acuză lipsa materiei prime, pe fondul secetei care a afectat domeniul agricol anul trecut. În aceste condiții, producăto-

taxele prea mari. Reprezentanții Ministerului Agriculturii susțin că aceste companii vor beneficia de sprijinul necesar.

Cei mai mari procesatori de lapte din țară susțin că din cauza crizei de materie primă au sistat exporturile.

„În 2007 am exportat 1.300 de tone de lapte praf. Exporturile s-au redus substanțial, și, de fapt, au fost sistate”, susține procesatorul de lapte din Bălți, Elena Belan.

„Noi nu am îndeplinit comenzile toate anul acesta, fiindcă nu am avut producție suficientă. Cam 20 la sută din comenzi nu le-am îndeplinit”, spune procesatorul de lapte din Râșcani, Gheorghe Anghe-luș.

Reprezentanții Ministerului Agriculturii susțin că pro-

ducătorii de lapte vor beneficia de asistența necesară.

„Noi putem accepta o cotă oarecare de lapte, care să intre în Republica Moldova fără a fi taxat și asta o vor face exact acele întreprinderi mari care au nevoie de mai mult lapte și au piață de desfacere. Pentru a-i afecta mai puțin pe cei care lansează businessul”, a declarat ministrul în exercițiu al Agriculturii, Vasile Bumacov.

Mai mulți fermieri din țară au fost nevoiți, în acest an, să-și sacrifice animalele din cauza lipsei furajelor. Pentru a mări numărul de vaci mulgătoare, Ministerului Agriculturii a acordat crescătorilor de animale subvenții în valoare de 12 milioane de lei. Pentru fiecare animal, statul a acordat 500 de lei.

Ședință comună ale Ministerelor Agriculturii din Moldova și Rusia

Ședința comună a colegiilor ministerelor Agriculturii din Rusia și Moldova este planificată pentru data de 26 aprilie. Întâlnirea poate avea o importanță sporită în soluționarea problemelor concrete ale relațiilor bilaterale în domeniul producției agricole. Această poziție a fost expusă, în cadrul unei întrevederi la Moscova, de către Ambasadorul Republicii Moldova în Federația Rusă, An-

drei Galbur și Serghei Dankvert, șeful agenției ruse pentru siguranță alimentară.

Potrivit Agenției «INFO-TAG» cu trimitere la ministerul rus al Agriculturii, Galbur a menționat că Rusia este unul dintre partenerii comerciali de bază ai Republicii Moldova, iar o treime din rata schimbului comercial se referă la producția agricolă.

La rândul său, șeful agenției ruse pentru siguranța alimente-

lor, Serghei Dankvert a menționat că Moldova este principalul furnizor de fructe și legume pe piața rusă.

Vorbind despre structura exportului moldovenesc, Dankvert a menționat reducerea livrărilor de porumb și semințe de floarea-soarelui, precum și creșterea exportului de ulei vegetal.

Andrei Galbur l-a invitat pe Serghei Dankvert să întreprindă o vizită oficială în Moldova.

AGROinform îndeamnă autoritățile să verifice mai strict importul de semințe și îngrășăminte

Federația Națională a Agricultorilor din Moldova Agroinform cere structurilor abilitate să instituie un control mai strict asupra importului de semințe și îngrășăminte minerale. Directorul executiv al Agroinform, Aurelia Bondari a relatat că „astăzi, prețul pentru

aceste produse în Moldova este mai mare decât în țările vecine cu 30-40%”.

Cei din cadrul Federației consideră că această diferență este generată de majorarea artificială a prețurilor prin intermediul firmelor off-shore. Ca și în cazul petrolului statul urmărește circu-

itul mărfurilor și respectarea ratei de profit comercial doar pe teritoriul țării, ceea ce nu rezolvă problema - spun fermierii.

Plus la aceasta, producătorii agricoli vorbesc despre necesitatea de a „face ordine” în sfera de producere a laptelui.

Potrivit Aureliei Bondari, „majoritatea uzinelor de lapte autohtone mari își produc marfa din lapte praf importat, însă, de cele mai dese ori, se utilizează uleiurile vegetale, inclusiv cele de origine transgenică”.

„În același timp, consumatorul nu este informat. Prin asta nu se încalcă doar drepturile consumatorilor, dar se creează condiții pentru o concurență neloială în raport cu producătorii mici și mijlocii, care oferă produs natural, însă, la un preț mai mare”, consideră ea.

Specialiștii din cadrul Agroinform consideră că această situație este generată de lipsa controlului pe piața lactatelor. Plus la aceasta, pentru susținerea producătorilor autohtoni, statul trebuie să acorde subvenții nu doar pentru deschiderea de noi ferme, dar și pentru producerea laptelui, așa cum se procedează în statele membre ale UE.

Producătorii agricoli și fabricile de zahăr ar putea să achite TVA în mărime de doar 8%

Producătorii agricoli, dar și fabricile de zahăr, ar putea să achite taxa pe valoare adăugată în mărime de doar opt la sută, în loc de 20. Restul, de 12 la sută, va trebui să fie acumulat pe conturi speciale și utilizat exclusiv în procesul de producție.

Un proiect de lege a fost aprobat, astăzi, în primă lectură, de Parlament. Autorul proiectului, deputatul democrat Adrian Candu, spune că inițiativa are drept scop protejarea producătorilor de zahăr.

Potrivit deputatului democrat, impozitarea excesivă duce la creșterea contrabandei cu zahăr ieftin, iar acest lucru face concurență neloială producătorilor locali și poate duce la falimentarea fabricilor de zahăr.

„La ora actuală, în Republica Moldova sunt peste 70 la sută din piața zahăr de contrabandă, deoarece prețul zahărului în Ucraina este mai ieftin, este subvenționat și funcționează acest mecanism de TVA redus. În situația în care continuă chiar așa, ce continuă astăzi, am putea să ne trezim până la sfârșitul anului că nu vom mai avea producători de zahăr în Republica Moldova”, a declarat Adrian Candu.

Cine a primit subvenții în anul 2012?

Cum au fost alocate cele 400 milioane lei din Fondul de Subvenționare a producătorilor agricoli în anul 2012? Care raioane au primit cele mai multe subvenții atât în anul 2012 dar și în ultimii șase ani? La aceste întrebări au încercat să răspundă BudgetStories.ms, autorii infograficului „Subvențiile pentru agricultură în 2012: Pentru ce, Cui și Unde au fost alocate?”.

Infograficul demonstrează că distribuția geografică a subvențiilor este una neuniformă. În anul 2012, primele trei regiuni cu cel mai mare volum de subvenții (în termeni absoluți) au fost: raionul Briceni (22,2 milioane lei), Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia (20,3 milioane lei) și raionul Anenii Noi (20,0 milioane lei). La compararea cu perioada 2006-2011, se dovedește că raioanele Bălți, Dondușeni și Ocnița au fost în topul clasamentului pentru alo-

cările subvențiilor în agricultură. Raioanele Nisporeni, Călărași și Hîncești au recepționat cel mai mic volum de subvenții din Fondul de subvenționare în ultimii șase ani.

Conform infograficului, chiar dacă 68% din volumul producției globale agricole este produs de gospodăriile țărănești și gospodăriile populației, acestea primesc doar 25,5% din subvenții. Restul 74,5% din Fond sunt alocate întreprinderilor agricole (SRL, SA, SC, CAP, CP) care generează numai 32% din volumul producției globale agricole.

Infograficul mai descrie și prioritățile de subvenționare și domeniile de interes maxim ale agricultorilor subvenționați. În anul 2012 a fost subvenționată plantarea a 1020 ha cu viță de vie, 673 ha dintre care au constituit suprafețele cu struguri pentru masă.

BudgetStories.md a fost creat pentru prezentarea datelor bugetare deschise într-o formă vizuală, descriptivă și accesibilă. Utilizatorii site-ului au acces la infografice, vizualizări ale datelor din buget și analize despre cheltuirea banilor publici. Platforma lansată se dorește a fi un instrument de comunicare continuă prin intermediul imaginilor despre cheltuielile publice și eficiența utilizării acestora.

Producătorii agricoli au solicitat, în anul precedent, subvenții pentru 3078 ha ocupate cu plantațiile de pomi fructiferi. Mărul rămâne în top cu 51,4% din total, urmează prunul cu 27,8% și piersicul cu 9,9%. Cea mai mică pondere o au plantațiile de vișin, gutuul și părul cu o ,3%, 0,7% și respectiv 1,2%.

În 2012 au fost subvenționate 106 ferme, dintre care cele mai multe avicole (29) și doar două ferme de iepuri. Totodată, aproape jumătate din Fondul total de subvenționare a fost repartizat pentru stimularea investițiilor, procurarea tehnicii și utilajului agricol.

În anul 2012 Guvernul a alocat 400 mil. lei pentru subvenții în agricultură.

STIMAȚI AGRICULTORI ȘI FERMIERI!

Începând cu 1 februarie 2013 Școala Profesională Cărpineni v-a organiza cursuri pentru obținerea permisului de tractorist-combainer cu studierea tehnicii agricole performanță. Durata studiilor 3 luni. Studiile sunt contra plată. Lecțiile se vor desfășura în or. Hîncești, pe adresa str. Chisinaului 17.

Pentru informații contactați-ne la tel.: 0269/28/2/83, 069156379.

Plantează căpșuni și culege profit!

Numărul cetățenilor Republicii Moldova care vor să inițieze propria afacere este în continuă creștere. De multe ori însă, deși există dorință, nu există bani sau idei pentru inițierea propriului business.

Problema concurenței în domeniul businessului apare din cauza că majoritatea oamenilor de afaceri se orientează spre mediul urban fără să țină cont de faptul că și în mediul rural, prin intermediul practicării agriculturii, există foarte multe oportunități.

Astfel, statul nostru este să deschideți afaceri în domeniul agriculturii, mai ales că Republica Moldova este o țară agrară și dacă investești resursele financiare necesare și urmezi anumite reguli, poți obține venituri considerabile. Una din aceste afaceri se referă la cultivarea căpșunilor. Astfel, vom ține cont de faptul că cheia unei afaceri de succes ține anume de procesul desfășurării respectivei afaceri.

Căpșunul este una dintre speciile pomicele care prezintă un interes economic și alimentar deosebit datorită potențialului mare de producție, calității fructelor, conținutului de vitamina C și alte substanțe utile pentru alimentația omului. Să vedem care sunt avantajele inițierii unei asemenea afaceri.

Căpșunele se numără, alături de ci-reșe, printre primele fructe care ajung la maturitate în timpul anului (mai-iunie). Această cultură permite obținerea de recolte extrasezonale, mai timpurii sau mai târzii decât cele care se obțin în câmp. Prin folosirea soiurilor remontante (cu mai multe recolte pe an) se pot obține căpșune și toamna, până în octombrie. Având o talie redusă (15-40 cm), sub formă compactă sau rară, căpșunul se poate cultiva în spații foarte mici din grădina casei, dar și pe suprafețe mari în aer liber, în solarii sau în sere. Cultivarea căpșunului se poate face și intercalat în plantațiile de pomi fructiferi, se mai poate cultiva în vase cu amestec de pământ și soluții nutritive.

În funcție de soi și condițiile de cultivare, căpșunul dă producții mari și foarte mari, ce pot depăși 20 t/ha. Înmulțirea se face pe cale naturală, prin stoloni.

Cunoașterea tehnologiei plantării și cultivării căpșunilor reprezintă cheia succesului afacerii

Căpșunul este o plantă perenă, cu o durată de viață de 3-5 ani, în care poate da 2-4 recolte de fructe, dar s-a demonstrat că este mai rentabilă cultura anuală decât cea multianuală. În sistemul de cultură anuală, căpșunul se plantează vara, în iunie-iulie, utilizând stoloni refrigerați.

În primăvara anului următor (mai-iunie), plantele rodesc abundent, după care se defrișează.

Căpșunul dă fructele cele mai mari la prima și, eventual, la a doua fructificare. Apoi greutatea medie a fructelor se reduce considerabil. Pe măsură ce îmbătrânesc plantele devin mai sensibile la atacul bolilor și dăunătorilor, iar terenul este invadat de buruieni, dintre care pir, pălămidă, volbură.

De aceea, reînnoirea plantațiilor de căpșun la intervale mai scurte de timp contribuie la lichidarea focarelor de infecție, precum și la menținerea potențialului biologic și productiv al plantelor la un nivel ridicat.

Plantele de căpșun în vârstă de un an sunt apte să dea producții mari, iar fructele lor ajung la maturitate cu 2-5 zile mai devreme față de cele ale plantelor mai în vârstă. Producția anuală de căpșun a unui hectar de cultură este de 15-25 t, în funcție de soiuri. În cultura multianuală producția scade la 5-8 t/ha. În total, o plantație multianuală de căpșun cu durată de 3 ani produce 2 recolte de fructe care însumează 10-16 tone, deci mai puțin decât o cultură anuală.

Până la înființarea culturii anuale de căpșun, în iunie-iulie, terenul se folosește pentru o altă cultură timpurie, cum ar fi salată, spanac, ceapă verde. În anul următor, după defrișarea culturii anuale de căpșun în iunie, terenul se pregătește și se însămânțează sau se plantează cu o cultură târzie: varză de toamnă, castraveți, fasole. Deci, un alt avantaj al culturii anuale de căpșun este acela că se încadrează perfect într-o rotație cu legume, inclusiv în culturi asociate, permițând obținerea a două recolte pe an de pe aceeași suprafață de teren.

Cultivarea căpșunului în sere

Căpșunul se pretează foarte bine la cultura forțată în sere de sticlă, coacerea fructelor fiind anticipată cu 50-60 de zile față de cultura în câmp deschis, uneori și mai mult. Pentru a avea o cultură reușită este necesar ca stolonii ce

vor fi transplantați din câmp în seră să fie bine dezvoltati cu cel puțin 3-5 ramificații anuale purtătoare de muguri roditori. Înainte de plantarea stolonilor în seră se recomandă o fortificare a acestora. Se practică 3 metode de fortificare a plantelor în câmp: repicarea timpurie a stolonilor de pe planta-mamă, utilizarea de stoloni refrigerați, folosirea stolonilor crescuți pe ghivece sau pe cuburi nutritive.

Repicarea stolonilor detașați de planta-mamă se face în perioada 1 septembrie – 1 octombrie a anului premergător plantării în seră, la distanța de 25 cm. În această perioadă de timp se aplică 3-4 fertilizări și se efectuează tratamente fitosanitare. Stoloni refrigerați

se plantează în câmp la începutul lunii iunie la distanța de 25 cm.

Stoloni plantați în cuiburi din turbă, în cuburi nutritive sau în ghivece se mențin până toamna în aer liber. Ei se udă zilnic prin aspersiune și se fertilizează de 4 ori cu îngrășăminte complexe. Plantele din ghivece transplantându-se cu pământul din jurul lor au rădăcinile intacte și nu stagnează din creștere după ce au fost replantate. Plantarea stolonilor în seră se face la sfârșitul lunii noiembrie, când plântuțele se află în repaus și au trecut printr-o perioadă răcoasă. Înainte de plantare, solul din seră se fertilizează cu 30-40 t gunoi de grajd bine descompus, 150-200 kg azotat de amoniu, 300-500 kg superfosfat, 200-

300 kg fosfat de potasiu, 300 kg sulfat de magneziu. Toate aceste cantități se utilizează la un hectar. După fertilizare pământul se mobilizează cu sapă rotativă și se dezinfectează prin injectare cu aburi supraîncălziți.

După dezinsecția termică urmează mărunțirea și nivelarea terenului. Pe o travee de seră se plantează două benzi a 4 rânduri de căpșuni. Între benzi se lasă o potecă de 60-70 cm, între rândurile din bandă câte 30 cm, iar între plante pe rând 20 cm. După plantare, circa o lună de zile se menține o temperatură scăzută de maxim +5°C, pentru ca partea aeriană a plantelor să nu pornească în creștere înaintea sistemului radicular, apoi temperatura se ridică progresiv în medie cu 1°C pe zi, până la 15-18°C, iar când apar primele fructe se ridică la 22-24°C ziua și 14-16°C noaptea. Această diferență de temperatură între zi și noapte are un rol im-

portant asupra înfloritului, fecundării și dezvoltării fructelor. Solul trebuie să se mențină la o umiditate de 70-75 la sută din capacitatea de reținere a apei în câmp. Umiditatea atmosferică ajunge dimineața la 90-100 de procente datorită transpirației plantelor din cursul nopții, dar în cursul zilei, prin aerisire, ea coboară la 65 la sută. Se recomandă evitarea creării unei atmosfere prea umede care stânjenește polenizarea și favorizează apariția patogenilor.

O bună aerisire contribuie la obținerea unor plante mai robuste. Aerisirea

trebuie să se facă mai ales în perioada înfloritului, în orele prea calde din zi. Nu se aerisește în zile friguroase sau cu vânturi puternice. Factorul lumină este foarte important pentru cultura forțată, impunându-se iluminatul suplimentar cu becuri normale cu filament, care sunt de preferat tuburilor cu neon. Iluminatul suplimentar se impune când stolonii încep să înverzească și durează timp de 40 de nopți, alternând o pătrime oră lumină cu 3 pătrimi ore întuneric. Becurile de iluminat sunt instalate cât mai sus, amplasate la distanța de 6 m pe lungimea fiecărei travee.

În perioada înfloritului căpșunilor este necesară o intensitate de 13.000-15.000 lucși. Pentru polenizarea florilor se folosesc albinele prin instalarea unui stup la fiecare 800-1.000 m² cultură de căpșuni. În lipsa acestei posibilități se recurge la polenizarea artificială, utilizând un jet de aer. După posibilități, în perioada înfloritului căpșunii sunt suplimentați hormonal cu gibereline aplicate prin stropire. Pentru a obține căpșune chiar înainte de ianuarie, se transplantează stolonii în ghivece la mijlocul lunii iulie până în 15 octombrie, plantele sunt ținute în câmp, iar după aceea se introduc în seră unde se asigură lumină suplimentară de 270 W timp de 6-22 ore zilnic.

Răsadnițele cu încălzire tehnică se utilizează pentru forțarea căpșunului. În

aceste răsadnițe amestecul de pământ este următorul: 2 părți pământ de țelină, o parte mraniță, o parte nisip, plus următoarele îngrășăminte: 15 g azotat de amoniu, 35 g superfosfat, 10 g sare potasică la 15 kg amestec de pământ.

Se folosesc stolonii care se repică în iunie-iulie în răsadnițe reci sau de câmp, pe straturi special amenajate în vederea fortificării. În luna ianuarie, stolonii sunt transplantați în răsadnițe cu încălzire tehnică pentru forțare. Se plantează 8-9 plante pe metru pătrat de răsadniță. Încălzirea se începe la mijlo-

cul lunii ianuarie și durează două luni și jumătate. Temperatura din răsadniță se menține la 15-20°C. Fructele se maturează în a doua jumătate a lunii martie și durează până în ultima decadă a lunii aprilie. Producția obținută variază în funcție de soi de la 1 la 4 kg fructe pe metru pătrat.

Plantează căpșuni și culege profit!

La căpșun maturarea este eșalonată și, prin urmare, recoltarea acestora se face în mai multe reprize. Căpșunile nu mai evoluează în coacere după recoltare, ele rămân exact la stadiul când au fost culese. Datorită conținutului mare de apă, căpșunile sunt fructe foarte perisabile. Mai ales în condiții cu umiditate excesivă, căpșunile devin sensibile la mucegaiuri și putregaiuri.

Acest neajuns poate fi eliminat prin utilizarea unor ambalaje corespunzătoare, cum ar fi cutiile din plastic. Fructele destinate consumului direct în stare proaspătă se culeg cu tot cu caliciu, acesta se îndepărtează dacă fructele urmează a fi procesate.

Scăderea în greutate a fructelor imediat după cules se datorează pierderii

apei. Astfel, dacă fructele sunt menținute în câmp 3 ore de la recoltare, acestea pierd în greutate până la 1,8 la sută. Refrigerarea căpșunilor imediat după recoltare la temperatura de 8-9°C asigură reducerea pierderilor de 2 ori și prelungirea duratei de păstrare de peste două ori. Căpșunile recoltate cu 50 la sută pigmentare pierd în greutate cu până la 23 la sută, dar au deprecieri de calitate mai reduse comparativ cu cele recoltate la maturitatea de consum, adică la 75 la sută pigmentare. Nu există o sumă stabilă pentru realizarea investițiilor în această afacere, deoarece totul depinde de modalitatea de creștere și cultivare a căpșunilor.

Astfel, toate cheltuielile vor fi orientate spre procurarea materialelor necesare pentru construirea adăpostului unde vor fi plantați și cultivați căpșunii, dar și pentru asigurarea cu îngrășămintele necesare. Totuși, respectarea regulilor de plantare și cultivare a căpșunilor va duce la obținerea unei recolte foarte bogate.

Pentru a obține venituri esențiale este necesar ca producția să fie realizată la fabricile de producere a gemurilor din căpșune din țară sau de peste hotare. În acest mod vă veți recupera investițiile chiar în primul an de la lansarea afacerii și veți obține profituri considerabile.

FAO vrea să reducă risipa de alimente

Organizația Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO) a lansat o campanie mondială împotriva risipei de alimente. Consumatorii, industria agro-alimentară și guvernele sunt chemate să-și reducă pierderile și, mai ales, cantitatea de deșeuri alimentare, care se ridică la 1,3 miliarde de tone pe an.

De curând, organizația a lansat campania Think.Eat.Save, care vine să sprijine inițiativa (gestionată de FAO și Messe Düsseldorf) și are drept scop reducerea pierderilor și a risipei de alimente de-a lungul lanțului de producție și al consumului alimentar. Ea mobilizează expertiza unor organizații precum WRAP (Waste and Services Action Programme) și Feeding the 5.000, dar și a altor parteneri, fără a uita guvernele naționale care beneficiază de o experiență notabilă în materie de direcționare și modificare a practicilor care duc la risipa de deșeuri.

De asemenea, are drept scop accelerarea luptei împotriva risipei de alimente, punând la dispoziție un portal care oferă o viziune globală și un schimb de informații cu privire la numeroasele inițiative în curs la nivel global.

În prezent, o treime din hrana produsă în lume – în valoare de circa un miliard de dolari – este pierdută sau aruncată de-a lungul sistemului de producție și al consumului alimentar, potrivit datelor FAO. Pierderile se înregistrează mai ales în faza de producție-recoltare, prelucrare și distribuție, în timp ce aruncatul alimentelor are loc în general în comerț și la consumatori.

Aruncatul absurd

„Într-o lume cu o populație de 7 miliarde de oameni, care ar urma să se mărească până la 9 miliarde în 2050, aruncatul alimentelor nu are niciun sens economic, de mediu sau etic”, afirmă Achim Steiner, subsecretar ge-

neral și director executiv al Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (PNUe).

„Mai mult, date fiind repercusiunile asupra costurilor, trebuie să știm că pământul, apa, îngrășămintele și munca depusă pentru producția de alimente sunt și ele risipite, fără a mai pune la socoteală emisia de gaze cu efect de seră produse de descompunerea alimentelor”, mai spune Steiner. El susține că a venit vremea ca omenirea să-și schimbe modul în care produce și consumă resursele naturale.

Și José Graziano da Silva, director general al FAO, spune că în regiunile industrializate circa jumătate din alimentele aruncate, adică 300 milioane de tone pe an, sunt rezultatul acțiunii întregului lanț care include producători, comercianți și consumatori și în care fiecare aruncă hrană. Cantitatea depășește producția alimentară netă totală a Africii subsahariene și ar fi de ajuns să hrănească 870 milioane de oameni care suferă de foamete în lume.

„Dacă putem să ajutăm producătorii să reducă pierderile prin metode mai bune de recoltare, procesare, stocare, transport și vânzare, iar pe consumatori să-și schimbe obiceiurile alimentare, atunci o să vedem o lume mai sănătoasă, care nu va mai suferi de foamete”, adaugă da Silva.

Care sunt presiunile

Sistemul alimentar mondial are repercusiuni profunde asupra mediului, iar tendința de a produce mai multă hrană decât se consumă nu face decât să exacerbeze presiuni cum ar fi:

- peste 20% din terenurile cultivate, 30% din păduri și 10% din pajiști sunt în curs de degradare;
- la nivel mondial, 9% din resursele de apă dulce sunt exploatate, iar 70% din acestea sunt folosite pentru irigații în agricultură;

• agricultura și schimbările în utilizarea terenurilor, mai ales despădurirea, contribuie cu peste 30% din totalul emisiilor mondiale de gaze cu efect de seră;

• la nivel global, sistemul agroalimentar reprezintă circa 30% din consumul final de energie disponibil;

• pescuitul în exces și proasta gestionare a rezervelor de pește contribuie la diminuarea acestora, 30% din stocurile de pește marin fiind supraexploitate.

Factorii care generează pierderi

Campania Think.Eat.Save. se înscrie în linia summitului de la Rio+20 (iunie 2012), în timpul căruia șefi de state și de guverne au dat undă verde cadrului general de elaborare a unor programe care să vizeze moduri durabile de consum și producție în următorii zece ani, scopul fiind reducerea impactului asupra mediului și asigurarea hranei pentru o populație în creștere.

Potrivit FAO, circa 95% din pierderile și risipa de alimente în țările în curs de dezvoltare reprezintă pierderi involuntare care apar în primele etape ale lanțului de aprovizionare cu alimente. Pierderile sunt cauzate de constrângerile financiare și de gestionare, dar și de limitele tehnice în ceea ce privește recoltarea sau ca urmare a problemelor legate de depozitare sau instalațiile de răcire, acolo unde condițiile climatice sunt dificile. Mai sunt probleme legate și de infrastructură, ambalaje și vânzare. În același timp, nici în țările dezvoltate situația nu este idilică. În timpul procesului de fabricare a produselor alimentare și a vânzării în detaliu, cantități mari de hrană sunt aruncate la gunoi din cauza unor practici ineficiente, dar și a normelor de calitate care pun un accent exagerat pe ambalaj. Mai trebuie remarcat și comportamentul consumatorilor care au tendința

de a arunca la gunoi alimentele comestibile în urma unor cumpărături nejustificate. Nu trebuie uitată nici depozitarea neadecvată de multe ori sau mesele disproporționate.

Obiectivele UE, până în 2020

„În UE ne-am fixat ca obiectiv ca, până în 2020, să reducem la jumătate alimentele aruncate. Comisia Europeană vrea să-și prezinte anul viitor ideile cu privire la durabilitatea sistemului alimentar, punând accentul pe risipa de alimente”, susține Janez Potočnik, comisarul european pe probleme de mediu.

„Reducerea deșeurilor alimentare va duce la o utilizare mai eficientă a terenurilor, o gestionare mai bună a resurselor de apă sau a fosforului, cu repercusiuni pozitive asupra schimbărilor climatice”, adaugă Potočnik.

Campania va viza implicarea familiilor, supermarketurilor, lanțurilor hoteliere, școlilor, cluburilor sportive și sociale, șefilor de întreprinderi, primăriilor sau șefilor de state.

Ce economii s-ar putea face?

Volumul de alimente aruncate pe cap de locuitor variază între 95 și 115 kg pe an în Europa și America de Nord/Oceania, în timp ce în Africa subsahariană și Asia de Sud și Sud-Est este între 6 și 11 kg.

Potrivit WRAP, în Marea Britanie o familie medie ar putea economisi 680 lire sterline pe an (1.090 dolari), iar sectorul hotelier și restaurantele – 724 milioane de lire sterline (1,2 miliarde de dolari) dacă problema risipei ar fi rezolvată.

Agro-business.ro

Cereri și oferte – perioada 1 - 19 martie 2013 (www. agravista.md)

OFERTE

Nume produs	Descriere produsului	Cantitate	Regiune
PRODUSE CEREALIERE			
Grâu	Vând grâu alimentar 22% gluten, 90% IDC	100 tone	Ungheni, s. Cioropcani, Telefon: (236) 76230, (236) 76239
Grâu	Comercializez grâu alimentar 22% gluten, 90% IDC	100 tone	Ungheni, s. Petrești, Telefon: (236) 42230, (236) 06968805
Grâu	Vând grâu alimentar 22% gluten, 90% IDC	150 tone	Ungheni, s. Todirești, Telefon: (236) 49520
Floarea-soarelui	Comercializez floarea-soarelui	10 tone	Cantemir, s. Cîrpești, Telefon: (273) 78-2-73, Telefon mobil: 79383145
Floarea-soarelui	Vând floarea soarelui	5 tone	Glodeni, s. Petrușea, Telefon: (249) 26963
Floarea-soarelui	Comercializăm floarea soarelui, depozitul producătorului	25 tone	Edineț, s. Onești, Telefon mobil: 069739517
Floarea-soarelui	Vând floarea soarelui	30 tone	Orhei, str. Vasile Mahu 141, Telefon mobil: 069278849, Email: orhei@agroinform.md
Porumb	Comercializez porumb	5 tone	Cantemir, s. Baimaclia, Telefon: (273) 43-2-09, Telefon mobil: 79393654
Porumb	Porumb alimentar	3 tone	Ungheni, s. Chirileni, Telefon: (236) 75329
Porumb	Vând porumb în știuleți	30 tone	Glodeni, s. Cajba, Telefon: (249) 52377, Telefon mobil: 069673008
Porumb	Comercializez porumb	5 tone	Cantemir, s. Coștangalia, Telefon: (273) 55254
Orz	Comercializăm orz pentru furaj	50 tone	Edineț, or. Cupcini, Telefon mobil: 067127101
Orz	Comercializez orz furajer	30 tone	Fălești, s. Horești, Telefon: (259) 77174, (259) 77012, Telefon mobil: 079850249
Soia	Comercializăm soia, depozitul producătorului	30 tone	Edineț, s. Onesti, Telefon mobil: 069739517
Fasole uscată	Comercializez fasole	2 tone	Cantemir, s. Cîrpești, Telefon: (273) 78-2-36, (273) 78-6-54
Fasole uscată	Comercializez semințe de fasole soiul Colhoznița.	500 kg	Hîncești, s. Logănești, Telefon: (269) 57349, (269) 23408
Fasole uscată	Comercializăm fasole uscată albă, soiul Crizantema	15 tone	Edineț, or. Cupcini, Telefon mobil: 067127101
Mazăre	Comercializez mazăre soiul Mehnir	30 tone	Orhei, str. Vasile Mahu 141, Telefon mobil: 069278849, Email: orhei@agroinform.md
LEGUME ȘI SEMINȚE DE LEGUME			
Varză	Comercializez varză albă	5 tone	Ungheni, s. Măcărești, Telefon: (236) 45213, Telefon mobil: 069008599
Țelină	Comercializez semințe de țelină	2 kg	Cantemir, s. Sadîc, Telefon: (273) 2-30-66, Telefon mobil: 078014742
Ceapă	Comercializez semințe de ceapă Haltedon	220 kg	Cantemir, s. Vișniovca, Telefon: (273) 42-2-64, Telefon mobil: 60099355
MATERIAL SEMINȚER ȘI SĂDITOR			
Pepiniere viticole și pomicole	Vând puiți de nectarine soi Big Banc, Big Top	6000 unități	Orhei, s. Jora de Mijloc, Telefon: (235) 55262, Telefon mobil: 68657144
Pepiniere viticole și pomicole	Comercializez puiți de păr soi BA 29 Noiabriscaia, RX, Socrovisci	9000 unități	Orhei, s. Jora de Mijloc, Telefon: (235) 55262, Telefon mobil: 68657144
Pepiniere viticole și pomicole	Comercializăm puiți de păr, soiul Noiabriscaia	nelimitat	Edineț, or. Cupcini, Telefon mobil: 067127101
Pepiniere viticole și pomicole	Vând butași de viță de vie, soiul ISABELLA	10000 bucăți	Fălești, s. Rediu de Sus, Telefon: (259) 70192, Telefon mobil: 067253017, Fax: (259) 70192, Email: kiktenko-nats@mail.ru
Pepiniere viticole și pomicole	Se vând puiți de mure	1000 bucăți	Fălești, s. Sărata Veche, Telefon: (259) 64 441, Telefon mobil: 0693 25319
Pepiniere viticole și pomicole	Vând puiți de piersic soi Sprint Black, Fransua, Ridhaver	12000 unități	Orhei, s. Jora de Mijloc, Telefon: (235) 55262, Telefon mobil: 68657144
Semințe de cereale	Comercializăm semințe de floarea soarelui	nelimitat	Drochia, str. Independenței, 48, Telefon: (252) 27032, Telefon mobil: 068385313, Email: helian@mail.md
Semințe de cereale	Comercializăm semințe de porumb	nelimitat	Drochia, str. Independenței, 48, Telefon: (252) 27032, Telefon mobil: 068385313, Email: helian@mail.md
Semințe	Se vinde semințe de Facelia	o tonă	Fălești, s. Rediu de Sus, Telefon: (259) 70192, Telefon mobil: 067253017, Fax: (259) 70192, Email: kiktenko-nats@mail.ru
Semințe de cereale	Semințe de orz de primăvară, soiul Comandor, prima reproducție	80 tone	Fălești, s. Rediu de Sus, Telefon: (259) 70192, Telefon mobil: 067253017, Fax: (259) 70192, Email: kiktenko-nats@mail.ru
Material semincer	Comercializez semințe de lucernă	500 kg	Hîncești, Telefon: (269) 23408, Telefon mobil: 069134071
Răsad	Comercializez răsad de varză extra timpuriu Hibrid „Jetman”	7000 bucăți	Cantemir, s. Vadul lui Isac, Telefon: (273) 2-30-66, Telefon mobil: 69039217
Răsad	Produc răsad de legume la comanda	nelimitat	Cantemir, s. Vadul lui Isac, Telefon: (273) 2-30-66, Telefon mobil: 79775399
ECHIPAMENTE AGRICOLE			
Echipamente agricole	Vând combină Niva 1996	o unitate	Cantemir, s. Vișniovca, Telefon: (273) 42-2-64, Telefon mobil: 60099355

Echipamente agricole	Comercializez tractor IUMZ – 6 cu plug	1 unitate	Cantemir, s. Baimaclia, Telefon: (273) 43-2-09, Telefon mobil: 079393654
Echipamente agricole	Comercializez stropitoare pentru vii și livezi Lenza -1	o bucată	Nisporeni, str. Ion Creanga 73, Telefon: (264) 24432
Echipamente agricole	Cisterne de metal cu capacitatea 10 tone de metal negru.	2 bucăți	Nisporeni, Telefon: (264) 2-32-85, Telefon mobil: 69895128
Echipamente agricole	Comercializez tocător de crengi	o unitate	Nisporeni, str. Ion Creanga 73, Telefon: (264) 24432
Echipamente agricole	Comercializez semănătoare SZ-3,6 stare excelentă	o unitate	Hîncești, Telefon: (269) 23408, Telefon mobil: 069156379
Echipamente agricole	Comercializez agregat cu discuri AG-2,4 în stare excelentă	o unitate	Hîncești, Telefon: (269) 23408, Telefon mobil: 069156379
Echipamente agricole	Vând combine și piese de schimb de origine germană - F-517, E-514, CLAAS-Dominator	2 unități	Hîncești, Telefon: (269) 23408, Telefon mobil: 069156379
ALTELE			
Fructe uscate	Comercializez prune uscate de calitate bună	10 tone	Nisporeni, Telefon: (264) 2-32-85, Telefon mobil: 69895128
Bovine	Vând vite de 6 luni	8 bucăți	Glodeni, s. Dușmani, Telefon: (249) 74586, Telefon mobil: 068554002
Produse apicole	Comercializez miere de albină	2 tone	Cantemir, s. Țărancuța, Telefon: (273) 54661, Email: curcenco@mail.md

CERERI

Nume produs	Descriere produsului	Cantitate	Regiune
Iepuri	Cumpăr iepuri de casă, de prăsilă	10 bucăți	Cantemir, s. Sadic, Telefon mobil: 79506871
Grâu	Cumpăr grâu alimentar 23% gluten, 90% IDC	500 tone	Ungheni, str. Ștefan cel Mare, 54, Telefon: (236) 34330, Telefon mobil: 069126213, Fax: (236) 34330
Grâu	Grâu alimentar 23% gluten, 90% IDC	300 tone	Ungheni, s. Valea Mare, Telefon mobil: 069709309
Porumb	Cumpăr porumb boabe	5 tone	Nisporeni, Telefon: (264) 22020
Porumb	Cumpăr porumb boabe	10 tone	Glodeni, s. Fundurii Noi, Telefon: 0 22 737673, Email: totalgnatiuc@gmail.com
Material semincer	Procur semințe de lucernă	100 kg	Hîncești, s. Logănești, Telefon: (269) 23408, (269) 57291, Telefon mobil: 068083841
Material semincer	Procur semințe de orz	2 tone	Hîncești, s. Logănești, Telefon: (269) 23408, Telefon mobil: 068083841
Material semincer	Procur semințe de grâu	3 tone	Hîncești, s. Logănești, Telefon: (269) 23408, Telefon mobil: 068083841
Material semincer	Procur semințe de porumb	3 tone	Hîncești, s. Logănești, Telefon: (269) 23408, Telefon mobil: 068083841
Material semincer	Procur semințe de sparcetă	50 kg	Hîncești, Telefon: (269) 23408, Telefon mobil: 068083841
Cereale furajere	Cumpăr lucernă baloate	20 bucăți	Nisporeni, Telefon: (264) 22020
Cereale furajere	Cumpăr cereale furajere	nelimitat	Orhei, s. Peresecina, Telefon mobil: 67188900
Cereale furajere	Cumpăr cereale furajere	nelimitat	Orhei, s. Peresecina, Telefon: (235) 42360, Telefon mobil: 69346320
Hrană pentru animale de casă	Cumpăr cereale furajere	nelimitat	Orhei, s. Peresecina, Telefon: (235) 42360, Telefon mobil: 69346320
Nutrețuri concentrate	Cumpăr nutrețuri concentrate	nelimitat	Orhei, s. Peresecina, Telefon mobil: 67188900
Lucernă	Cumpăr fân de lucernă	nelimitat	Orhei, s. Peresecina, Telefon: (235) 47754, Telefon mobil: 69539981

Mai multe informații găsiți pe www.agravista.mdVÎND MERE:
**Simirencu, Idared,
Golden.**

PREȚ NEGOCIABIL.

**Vindex Agro SRL s. Mălăiești,
raionul Orhei
Tel.: 079535158****OBereg™**
AGRO COMPANY

AVEM GRIJA DE TOȚI, APRECIEM PE FIECARE

- **Produse de uz fitosanitar** (insecticide, erbicide, fungicide, adjuvanți și tratări pentru semințe) de calitate
- **Abordarea individuală a clienților**
- **Asistență în agronomie**
- **Politică flexibilă de prețuri**

ANGAJĂM MANAGERI AGRONOMI.
INVITĂM SPRE COLABORARE COMPANII DE DISTRIBUȚIE**Adresa:** str. Tighina 49/3, of. 41, MD-2001,
mun. Chișinău, Republica Moldova
Tel./fax: 0 22 273590; 069940046
e-mail: oberegagro@gmail.com

DORITI

SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE
ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

SĂ LUAȚI PREȚ BUN
PE PRODUCȚIA CRESCUTĂ CU MULTĂ MUNCĂ?

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL

AGRO

inform

ȘI VEȚI PRIMI:

- INFORMAȚII DESPRE PREȚURI PE DIFERITE PIETE AGRICOLE DIN ȚARĂ;
- CERERI ȘI OFERTE DE PRODUCȚIE AGROALIMENTARĂ;
- RECOMANDĂRI ALE SPECIALIȘTILOR ÎN AGRICULTURĂ DESPRE:
 - creșterea legumelor în seră și câmp deschis,
 - îngrijirea livezilor și viilor,
 - creșterea animalelor,
 - idei de afaceri profitabile argumentate economic.

Prețuri de abonare (lei)				
1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
12	36	72	108	132

* august vacanță

Toate acestea la un preț rezonabil de numai 132 de lei pentru abonament anual.

**Abonamente la ziarul AGROMEDIAINFORM
pot fi perfectate în toate oficiile poștale.**

Index de abonare: PM 21948

Aici e loc pentru publicitatea ta. tel. 23-56-98